

Sygn. akt VIII U 978/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. M. (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 lutego 2013 r. **nr** (...) SP (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej i wyliczenia jej wysokości przy zastosowaniu do części socjalnej świadczenia kwoty bazowej z daty złożenia wniosku o emeryturę.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt VIII U 978/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lutego 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.) odmówił J. M. ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej z uwzględnieniem 24 % nowej kwoty bazowej.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony J. M. wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury górniczej oraz jej przeliczenia z zastosowaniem 24 % kwoty bazowej do części socjalnej, albowiem po otrzymaniu pobieranego świadczenia przepracował ponad 30 miesięcy, wykonując w tym czasie pracę górniczą.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko, zaznaczając równocześnie, że ubezpieczony od 1 stycznia 2007r. jest uprawniony do emerytury górniczej przyznanej na podstawie art. 34, w zw. z art. 49 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), w związku z udowodnieniem 25 lat pracy górniczej, równorzędnej i zaliczalnej do pracy górniczej. Dalej ZUS wskazał, iż do pracy górniczej nie zaliczono okresu od 1 października 2007r. do 30 listopada 2012r. na stanowiskach: wiceprezesa zarządu – dyrektora ds. technicznych – kierownika ruchu zakładu górniczego, ponieważ odwołujący nie wykonywał pracy w zakładzie górniczym, lecz w administracji i tym samym ubezpieczony nie udowodnił pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą w rozmiarze 25 lat, wobec czego nie może uzyskać prawa do kolejnej emerytury górniczej na podstawie art. 50a ust. 1 ww. ustawy mimo, iż po przyznaniu w 2007 roku emerytury górniczej przepracował 30 miesięcy.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. M. urodzony (...) od dnia 1 stycznia 2007r. jest uprawniony do emerytury górniczej, przyznanej na podstawie art. 34, w zw. z art. 49 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), w związku z udowodnieniem 25 lat pracy górniczej, równorzędnej i zaliczalnej do pracy górniczej. Po przyznaniu prawa do tego świadczenia skarżący podjął w styczniu 2007r. zatrudnienie na podstawie umowy o pracę poza górnictwem – (...) Sp. z o.o. w B. oraz na podstawie umowy zlecenia w (...) S.A. KWK (...).

Następnie w okresie od 1 października 2007r. do 30 listopada 2012r. był zatrudniony w (...) S.A. w J. kolejno na stanowiskach: Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora ds. (...) S.A. pod ziemią od 1 października 2007r. do 14 listopada 2011r. i Dyrektora ds. (...) S.A. pod ziemią od 15 listopada 2011r. do 30 listopada 2012r.

W dniu 9 stycznia 2013r. złożył w organie rentowym, tj. Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., wniosek w sprawie rozpoznania uprawnień do emerytury górniczej i ustalenia jej wysokości z uwzględnieniem w części socjalnej świadczenia, kwoty bazowej obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku emerytalnego.

Rozpoznając wniosek ubezpieczonego, w oparciu o przepisy art. 50a, ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) ZUS uznał, iż udowodnił on łącznie 24 lata, 7 miesięcy i 22 dni okresów pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą. Organ rentowy do pracy górniczej nie zaliczył odwołującemu okresu od 1 października 2007r. do 30 listopada 2012r. na stanowiskach: wiceprezesa zarządu – dyrektora ds. technicznych – kierownika ruchu zakładu górniczego, ponieważ odwołujący nie wykonywał pracy w zakładzie górniczym, lecz w administracji.

Zaskarżoną decyzją z dnia 19 lutego 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił, że udokumentowany okres pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą nie uprawnia odwołującego do otrzymania emerytury górniczej w oparciu o przepisy art. 50a, ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) z uwzględnieniem 24 % nowej kwoty bazowej.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 1 października 2007r. do 30 listopada 2012r. był zatrudniony w (...) S.A. w J. kolejno na stanowiskach: Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora ds. (...) S.A. pod ziemią od 1 października 2007r. do 14 listopada 2011r. i Dyrektora ds. (...) S.A. pod ziemią od 15 listopada 2011r. do 30 listopada 2012r.

W skład (...) S.A. w J. wchodziły zakłady (...) i (...) (...).

Ubezpieczony, jako Kierownik (...) Zakładu (...) kierował ruchem zakładu górniczego, nadzorował i kierował robotami górniczymi w zakładach (...) i ZG (...) w tym rozpoznawał zagrożenia występujące w zakładach górniczych, analizował te zagrożenia, sprawdzał realizację wydawanych poleceń dotyczących pracy pod ziemią, codzienne raportowanie służb zakładów górniczych: wentylacyjnych, strzałowych, wodnych i produkcyjnych.

Zgodnie ze świadectwem z dnia 8 sierpnia 1996r. wystawionym przez Prezesa (...) ubezpieczony uzyskał kwalifikacje kierownika ruchu podziemnego zakładu górniczego wydobywającego węgiel kamienny.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: zeznania świadków: W. K. i Z. M. (zapis rozprawy z dnia 26 listopada 2013r. 13 min. 12 sek. – 33 min. 12 sek.), wyjaśnienia ubezpiezonego (zapis rozprawy z dnia 14 stycznia 2014r. 7 min. 28 sek. – 16 min. 43 sek.), akta osobowe odwołującego oraz akta emerytalne ubezpiezonego – dołączone do akt sprawy.

Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpiezonego, J. M. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 50a, ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) ukończył 55 lat życia;

2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W myśl ust 2 tego przepisu wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn mających co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Zgodnie z art. 50b przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Definicję zatrudnienia uważanego za pracę górniczą i pracę równorzędną z pracą górniczą zawiera art. 50c przytoczonej wyżej ustawy. Po myśli ust. 1 pkt 5 tego przepisu za pracę górniczą uważa się zatrudnienie pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

Nie można również pominąć normy zawartej w art. 194, zgodnie z którą: „do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie pozostają w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustaw i dekretu wymienionych w art. 195, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy”.

W tym miejscu należy zacytować przepisy wykonawcze, które doprecyzowują cytowane wyżej przepisy ustawy emerytalnej i w swojej treści określają stanowiska

kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą. W tej materii swoją moc obowiązującą zachowało dotychczas Zarządzenie Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach

węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą. I tak stanowiska kierownictwa ruchu i dozoru ruchu podziemnych zakładów górniczych, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą określa załącznik nr 1.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą, określający stanowiska kierownictwa ruchu i dozoru ruchu podziemnych zakładów górniczych, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą, zawiera w pkt. 1 i 2 lit. A stanowiska:

- Dyrektor przedsiębiorstwa wielozakładowego, kopalni, prezes zarządu spółki, kopalni – kierownik ruchu zakładu górniczego;

- Dyrektor techniczny przedsiębiorstwa, kopalni, naczelnny inżynier i zastępca dyrektora, zastępca prezesa zarządu spółki, kopalni, zawiadowca ruchu – zastępca kierownika ruchu zakładu górniczego.

W myśl cytowanych przepisów niezbędnym warunkiem nabycia prawa do emerytury górniczej jest, obok wymaganego wieku także, posiadanie odpowiedniego okresu pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą – art. 50a ustawy.

Na wstępie rozważań należy zauważyć, że postępowanie przed Sądem w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem kontrolnym mającym na celu sprawdzenie prawidłowości decyzji organu rentowego. Zakres rozpoznania sprawy jest wyznaczony zakresem przedmiotowym i podmiotowym zaskarżonej decyzji.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy w zaskarżonej decyzji z dnia 19 lutego 2013r. ZUS, ocenił uprawnienia ubezpieczonego do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i uznał za udowodnione przez odwołującego 24 lata, 7 miesięcy i 22 dni okresów pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą.

Ubezpieczony J. M. jest uprawniony do emerytury górniczej przyznanej na podstawie art. 34, w zw. z art. 49 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami).

W dniu 9 stycznia 2013r. złożył w organie rentowym wniosek w sprawie rozpoznania uprawnień do emerytury górniczej w oparciu o art. 50a ustawy i ustalenia jej wysokości z uwzględnieniem w części socjalnej świadczenia, kwoty bazowej obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku emerytalnego.

Stosownie do przepisu art. 53 ust. 3 omawianej ustawy emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

Zgodnie z ust. 4 przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Natomiast ust. 5 tego przepisu stanowi, że przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego.

Tym samym ubezpieczony by uzyskać prawo do wyliczenia wysokości świadczenia, zgodnie ze swoim wnioskiem, winien w pierwszej kolejności spełniać warunki do przyznania prawa do emerytury na innej podstawie prawnej, niż dotychczas przyznane świadczenia.

Przeliczenie określone w art. 53 ust. 4 w związku z ust. 3 ustawy dotyczy bowiem tylko sytuacji, gdy ubezpieczony pobierał wcześniej emeryturę, po czym osiąga warunki do emerytury na innej podstawie prawnej i występuje o przeliczenie emerytury w trybie art. 53 ust. 3 i 4. Powołany przepis nie znajduje zastosowania po podleganiu co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po nabyciu prawa do emerytury, bez równoczesnego spełnienia warunków ustawowych do kolejnej emerytury. Wynika to jednoznacznie z odwołania się przez art. 53 ust. 3, a co za tym idzie także ust. 4, do sytuacji, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy.

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w L. w wyroku z dnia 14 marca 2013r. w sprawie III AUa 88/13 (LEX nr 1289790), gdzie wskazano, że „Możliwość uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. „części socjalnej” świadczenia istnieje tylko wówczas gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Zwrot „po nabyciu prawa do świadczenia” nie oznacza każdego dowolnie wybranego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, ale tylko okresu przypadającego pomiędzy nabyciem prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym a nabyciem prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Przepis art. 53 ust. 4 u.e.r.f.u.s. nie stanowi samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury, ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia. Tylko zatem przy ustalaniu prawa do emerytury (kolejnej) jest możliwe zastosowanie tego przepisu.” Identyczny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny w K. w wyroku z dnia 27 marca 2013r. w sprawie III AUa 1331/12 (LEX nr 1298940).

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało w sposób jednoznaczny, że ubezpieczony J. M., udowodnił łącznie ponad 25 lat pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w (...) S.A. w J. w okresie od 1 października 2007r. do 30 listopada 2012r. na stanowiskach: Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora ds. (...) S.A. pod ziemią od 1 października 2007r. do 14 listopada 2011r. i Dyrektora ds. (...) S.A. pod ziemią od 15 listopada 2011r. do 30 listopada 2012r., była pracą górniczą, ponieważ odwołujący w spornych okresach wykonywał pracę na stanowiskach określonych w Załączniku Nr 1 do Zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą.

Po doliczeniu spornego okresu do uwzględnionych przez organ rentowy 24 lat, 7 miesięcy i 22 dni okresów pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą, ubezpieczony łącznie udowodnił wymagany okres 25 lat takiej pracy.

Sąd uznał, że odwołujący J. M. spełnił wszystkie przesłanki wynikające z treści przepisów dotyczących prawa do emerytury górniczej, a mianowicie art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) pozwalające na przyznanie mu prawa do tego świadczenia.

Reasumując w ocenie Sądu, ubezpieczony spełnia przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury górniczej na innej podstawie prawnej, a mianowicie art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) pozwalające na przyznanie mu prawa do tego świadczenia. Skoro zatem może mu zostać przyznane nowe świadczenie, to może być również na nowo ustalona jego wysokość, w sposób określony w art. 53 ust. 4 w zw. z ust. 3 tej ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.).

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

SSO Jolanta Łanowy